

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۹/۲۲

شماره: د/۱۴۰۰/۲۰۰/۴۶۱۵۱

شیوه نامه اجرای آخرین برنامه آموزشی مصوب رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی مقطع کارشناسی ارشد

مقدمه

اجرای صحیح برنامه آموزشی مصوب از ضروریات دستیابی به اهداف آموزشی و پژوهشی گروه می باشد که امکان بررسی، ارزشیابی دقیق و بازنگریها را فراهم می سازد. از این رو ایجاد برنامه آموزشی منظم و دقیق براساس برنامه های درسی آخرین برنامه آموزشی و کوریکولوم مصوب یکی از فرایندهای ایجاد تضمین کیفیت در آموزش محسوب می گردد. برنامه آموزشی رشته کارشناسی ارشد ناپیوسته بهداشت و ایمنی مواد غذایی در سال ۱۳۸۷ در سی هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی تصویب و از آن تاریخ برای کلیه دانشگاه ها و موسسات عالی کشور لازم الاجرا و ابلاغ گردیده است. با توجه به روند نظام مند توسعه آموزشی دانشگاه ها، بازنگری این برنامه آموزشی به منظور بهبود برخی فرایندها، تمرکز زدایی، واگذاری برخی اختیارات به دانشکده ها، تسهیل در به روز رسانی برنامه های درسی و همچنین تطبیق آن با اهداف دانشگاه و دانشکده و رسالت گروه، امری ضروری می باشد. در راستای مطالب ذکر شده، شیوه نامه ذیل با عنوان شیوه نامه برنامه آموزشی رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی بر اساس آخرین برنامه آموزشی مصوب این رشته، در دانشگاه علوم پزشکی فسا تدوین و تصویب گردید.

نوع سند: شیوه نامه برنامه آموزشی	
تعداد صفحات: ۹	
تهیه کنندگان: اعضای هیات علمی گروه بهداشت و ایمنی مواد غذایی	
مراجع بررسی کننده: شورای آموزشی دانشکده	
تایید کننده: معاون آموزشی و رئیس تحصیلات تکمیلی دانشگاه	
مسئول به روز رسانی: مدیر گروه بهداشت و ایمنی مواد غذایی	
تاریخ به روز رسانی: ۱۴۰۰/۰۹/۲۲	
تاریخ تصویب:	

الف: تعاریف

• برنامه آموزشی

عبارتست از تعیین اهداف آموزشی و پیش بینی عملیات و فعالیت‌های آموزشی برای رسیدن به اهداف آموزشی از قبل تعیین شده با توجه به امکانات و محدودیت‌های آموزشی و همچنین نظام ارزشی جامعه.

• کوریکولوم

کوریکولوم عبارتست از آنچه که باید در یک برنامه آموزشی رخ دهد، آنچه هدف آموزش دهنده می‌باشد و آنچه در راه این هدف انجام می‌گیرد.

• دروس

دروس دانشگاهی از لحاظ محتوی، به دروس عمومی و اختصاصی (پایه و تخصصی رشته) و از نظر ارتباط با یکدیگر به دروس پیوسته (پیش‌نیاز و مستقل و از جنبه لزوم یا عدم لزوم انتخاب به دروس اجباری و انتخابی و از لحاظ نحوه تعلیم و تدریس، به دروس نظری، عملی، نظری و عملی، نظری-عملی، کارآموزی، کارورزی و کارآموزی در عرصه، تقسیم می‌شود. دروسی که به صورت نظری و عملی نوشته می‌شوند، مستقل از یکدیگر تدریس می‌شوند و هر یک کد جداگانه و نمره جداگانه دارند. دروسی که به صورت نظری-عملی نوشته می‌شوند یک درس محسوب شده و کد مشترک و نمره مشترک دارند.

• دروس اختصاصی

این دروس به دو دسته دروس پایه و دروس تخصصی رشته به شرح زیر تقسیم می‌شود:

الف-دروس پایه: دروسی است که برای آماده نمودن دانشجو، توسعه اطلاعات و تقویت بنیه و بینش علمی وی و درک بهتر دروس تخصصی رشته عرضه می‌شود.

ب-دروس تخصصی رشته: دروسی است که صرفاً به منظور ایجاد و افزایش کارایی‌های علمی و عملی یک رشته تدریس می‌شود.

• دروس جبرانی

در صورتی که دانشجو دروسی را در مقطع قبل نگذرانده باشد، موظف است اضافه بر واحدهای درسی مقرر، به تشخیص گروه آموزشی و مطابق برنامه آموزشی مربوطه، آن دروس را به عنوان دروس جبرانی بگذراند.

• دروس اجباری/الزامی (Core)

دروسی است که فارغ‌التحصیل شدن دانشجو منوط به گذراندن آن‌هاست و با دروس دیگر قابل تعویض نمی‌باشد. دروس الزامی شامل محتوای ضروری (core curriculum) است که یادگیری آن برای همه دانشجویان به منظور تحقق توانمندی‌های مورد انتظار از دانش‌آموختگان الزامی است.

• دروس پیوسته (پیش‌نیاز)

دروسی است که گذراندن آن‌ها برای گرفتن یک درس دیگر ضروری است. دروس جبرانی یا اجباری می‌توانند پیش نیاز باشند. دروس انتخابی نمی‌توانند پیش نیاز باشند.

- **دروس مستقل**

دروسی است که انتخاب آن‌ها منوط به انتخاب یا گذراندن درس یا دروس دیگری نیست.

- **آموزش ترکیبی**

یادگیری ترکیبی (Blended learning) یک راهبرد آموزشی با بهره‌گیری از روش‌های آموزش چهره به چهره (Face-to-Face) (حضور) و آموزش الکترونیکی (e-Learning) (غیرحضور) است.

- **دروس نظری**

دروسی است که در کلاس درس ارائه می‌شود.

- **دروس عملی**

دروسی است که در کارگاه، آزمایشگاه، مرکز مهارت‌های بالینی و یا بخش‌های مربوط به دانشکده ارائه می‌شود.

ب- ضوابط و مقررات شیوه نامه آموزشی مصوب گروه

۱- ترم بندی درسی گروه

- ترم بندی اولیه براساس کوریکولوم با لحاظ نمودن توانمندی‌ها و نیازهای منطقه‌ای، استانی و دانشگاهی بر اساس نیازهای آموزشی و پژوهشی اعمال می‌شود.
- ارائه دروس نظری و عملی بر طبق برنامه درسی رشته، ترجیحاً در سه نیمسال انجام شده و از نیمسال چهارم، دانشجویان صرفاً بر انجام پایان‌نامه خود متمرکز می‌باشند.
- دروس جبرانی می‌بایست در برنامه درسی مصوب گروه آموزشی تعریف و ارائه گردد.
- در همه موارد پوشش کامل سرفصل‌های مصوب (کوریکولوم) با نهایت ۲۰ درصد تغییر در طول ترم الزامی است.
- در صورت ابلاغ کوریکولوم جدید، ایجاد تغییرات لازم در ترم بندی درسی و بروز رسانی آرایش برنامه درسی با تشکیل کمیته ای شامل اعضای هیات علمی گروه و حداقل یک نفر از دانشجویان و یک نفر از فارغ التحصیلان این گروه که در دو سال اخیر فارغ التحصیل شده اند، انجام می‌گیرد.
- برنامه درسی هر ترم بعد از تأیید توسط اعضای هیات علمی گروه، به منظور اطلاع رسانی به تمام ذینفعان بر روی سایت قرار می‌گیرد.
- مسئول اجرای برنامه درسی در هر نیم سال مدیر گروه می‌باشد.
- اجرای برنامه درسی برای دانشجویان جدیدالورود الزامی بوده و اگر به هر دلیلی دانشجویی از برنامه قبلی جا بماند، تصمیم گیری براساس آیین‌نامه‌های آموزشی و یا استعلام از وزارت بهداشت صورت خواهد گرفت.

۲- تغییر در دروس ارائه شده

- هرگونه تغییر در برنامه درسی مصوب رشته (حذف، اضافه و جابجایی دروس، افزایش یا کاهش تعداد واحدها، تغییر نوع درس و...) می‌تواند شامل موارد زیر باشد:
- ✓ کاهش یا افزایش تعداد دروس در هر ترم (منوط به ارائه حداقل ۸ و حداکثر ۱۴ واحد)
- ✓ ارائه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی با تشخیص اعضای گروه و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه
- ✓ ارائه تمامی دروس اختصاصی اجباری در طول دوره
- ✓ ارائه ۶ واحد از دروس اختصاصی اختیاری با صلاحدید اعضای گروه و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه
- ✓ ارائه دروس جدید اعلام شده توسط وزارت متبوع (منوط به ارائه حداقل ۸ و حداکثر ۱۴ واحد در هر ترم)
- مراحل انجام کار و اقدامات لازم
- ✓ طرح موضوع در شورای گروه با حضور کلیه اعضای هیأت علمی و تأیید موضوع
- ✓ طرح و تصویب درخواست در شورای دانشکده
- ✓ ارسال فرم‌ها به همراه صورتجلسات مربوطه به شورای آموزشی دانشگاه
- ✓ تایید نهایی

۳- پایش شیوه نامه برنامه آموزشی گروه

- نظارت بر اجرای شیوه نامه برنامه آموزشی بر عهده مدیر گروه و معاونت آموزشی دانشکده است.
- در پایان هر نیمسال پس از نظر سنجی از دانشجویان توسط واحد EDO دانشکده، نتایج به معاونت آموزشی دانشکده و مدیر گروه برای اتخاذ تصمیمات لازم ارائه می‌شود (فرم ارزشیابی در ضمیمه آورده شده است).
- پیشنهادات دانشجویان براساس چک لیست‌های ارزشیابی، در خصوص تغییرات برنامه آموزشی و ترم بندی اولیه بر اساس کوریکولوم مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۴- مقررات آموزش مجازی در شیوه نامه برنامه آموزشی گروه

- با توجه به مصوبه شورای آموزشی دانشگاه در مقاطع تحصیلات تکمیلی، حداقل ۲۰ درصد هر واحد درسی می‌تواند بصورت مجازی برگزار گردد.
- در شرایط بحرانی و عدم توانایی برگزاری کلاس‌های درس بصورت حضوری (طبق صلاحدید وزارت بهداشت و دانشگاه) کلاسهای دروس نظری و تئوری با شرایط زیر بصورت مجازی برگزار می‌گردد:
- ✓ برگزاری جلسات ارائه سمینار و دفاع از پایان نامه و پروپوزال صرفاً با رعایت کلیه مقررات آموزشی به صورت غیرحضوری یا نیمه حضوری انجام خواهد شد.
- ✓ کلاس‌ها (به صورت آنلاین و آفلاین) در ساعات مشخص با هماهنگی استاد و دانشجو برگزار می‌شود.
- ✓ برنامه آموزش غیر حضوری بصورت آنلاین و آفلاین می‌بایست مطابق با تقویم آموزشی دانشگاه و طبق برنامه کلاسی ارائه شده برگزار گردد.
- ✓ کلیه برنامه‌های آموزش مجازی آفلاین می‌بایست در سامانه نوید به تفکیک جلسات، تاریخ و موضوع درس ثبت گردد.
- ✓ علاوه بر ارائه محتوای آموزشی آفلاین در سامانه نوید، می‌بایست تکالیف و آزمون‌هایی نیز جهت ارزیابی مستمر دانشجویان در برنامه آموزشی بارگزاری شود.

- ✓ حجم تکلیف یا تمرین ارزیابی شده در جلسات مختلف درس می بایست متناسب با محتوای برنامه آموزشی و سهم نمره در نظر گرفته شده باشد. زمان مناسب برای انجام تکلیف و پروژه‌ها توسط دانشجو اختصاص داده شود.
- ✓ پایش کمیت آموزش مجازی از طریق تهیه گزارش ترمی از سامانه نوید توسط معاونت آموزشی دانشگاه انجام شده و گزارش آن به مدیر گروه جهت پیگیری ارائه می‌شود.

برنامه درسی گروه بهداشت و ایمنی مواد غذایی به تفکیک نیمسال

نیمسال اول

نام درس	شماره درس	واحد نظری	واحد عملی	واحد جمع	دروس پیش نیاز یا هم نیاز
ایمنی و کیفیت میکروبی مواد غذایی	۱۷۱۵۱۲	۲	۱	۳	میکروب شناسی عمومی، میکروب شناسی مواد غذایی
ایمنی شیمیایی مواد غذایی	۱۷۱۵۱۳	۲	۱	۳	شیمی مواد غذایی، ایمنی مواد غذایی
شیمی مواد غذایی	۱۷۱۵۰۸	۲	۰	۰	ندارد
بهداشت و ایمنی شیر و فرآورده‌ها	۱۷۱۵۱۴	۱	۱	۲	شیمی مواد غذایی، میکروب شناسی مواد غذایی
سیستم های اطلاع رسانی پزشکی	۱۷۱۵۰۱	۰/۵	۰/۵	۱	ندارد
استاندارد و قوانین مواد غذایی	۱۷۱۵۲۵	۲	۰	۲	ندارد
جمع واحدهای نیمسال				۱۱	

نیمسال دوم

نام درس	شماره درس	واحد نظری	واحد عملی	واحد جمع	دروس پیش نیاز یا هم نیاز
ایمنی غلات، میوه و سبزی	۱۷۱۵۱۶	۲	۰	۲	شیمی مواد غذایی، میکروب شناسی مواد غذایی
آلودگی محیطی مواد غذایی	۱۷۱۵۱۷	۱	۱	۲	اصول سم شناسی، شیمی مواد غذایی
آمار حیاتی و کاربرد کامپیوتر در علوم بهداشتی	۱۷۱۵۱۱	۱/۵	۰/۵	۲	ندارد
ایمنی و کیفیت گوشت و فرآورده‌ها	۱۷۱۵۱۵	۲	۰	۲	شیمی مواد غذایی، میکروب شناسی مواد غذایی
بهداشت و ایمنی مواد غذایی در شرایط اضطراری	۱۷۱۵۲۴	۲	۰	۲	اصول تغذیه انسان، میکروب شناسی مواد غذایی، ایمنی مواد غذایی، اصول نگهداری مواد غذایی
روشهای نمونه برداری مواد غذایی	۱۷۱۵۱۹	۲	۰	۲	آمار حیاتی و کاربرد کامپیوتر در علوم بهداشتی
جمع واحدهای نیمسال				۱۲	

نیمسال سوم

نام درس	شماره درس	واحد نظری	واحد عملی	واحد جمع	دروس پیش نیاز یا هم نیاز
سمینار	۱۷۱۵۲۰	۰	۱	۱	ندارد
پروژه	۱۷۱۵۲۱	۰	۱	۱	ندارد
سیستم های مدیریت ایمنی غذا	۱۷۱۵۱۸	۱	۱	۲	میکروب شناسی مواد غذایی، ایمنی مواد غذایی
ایمنی و کیفیت آب آشامیدنی	۱۷۱۵۲۸	۲	۰	۲	میکروب شناسی عمومی
اصول سم شناسی	۱۷۱۵۰۵	۲	۰	۲	ندارد
اصول و مبانی مدیریت خطر حوادث و بلایا	۱۷۱۵۲۶	۲	۰	۲	ندارد
جمع واحدهای نیمسال				۱۰	

نیمسال چهارم

نام درس	شماره درس	واحد نظری	واحد عملی	واحد جمع	دروس پیش نیاز یا هم نیاز
پایان نامه	۱۷۱۵۲۲	۰	۶	۶	ندارد

دفتر توسعه آموزش دانشکده

پایش و ارزشیابی عملکرد اساتید در دروس نظری- عملی (دیدگاه دانشجویان)

۱) مشخصات استاد و درس

نام استاد:	دانشکده:	گروه علمی:
نام درس:	شماره درس:	تعداد واحد:
نیمسال ارائه درس:	شماره گروه درس:	سهم استاد (%):
دوره و رشته:	سال ورودی:	تعداد دانشجو:

۲) پایش و ارزشیابی کیفیت تدریس

ردیف	شاخص های پایش و ارزشیابی استاد	عالی (۴)	خوب (۳)	متوسط (۲)	ضعیف (۱)	بد (۰)
۱	بارگذاری شناسنامه درس در سایت گروه و سامانه نوید در شروع ترم					
۲	تدریس کامل سرفصل های مندرج در شناسنامه درس					
۳	ارائه محتوای آموزشی با کیفیت و مناسب					
۴	برگزاری جلسات رفع اشکال در صورت نیاز دانشجویان					
۵	توانایی ایجاد اشتیاق یادگیری درس در دانشجویان					
۶	گنجاندن جنبه های کاربردی در آموزش مطالب درسی					
۷	توانایی ارائه و انتقال مفاهیم درسی					
۸	اجرای راهبردهای آموزشی مناسب و مندرج در شناسنامه درس					
۹	به کارگیری روش های یاددهی مناسب و مندرج در شناسنامه درس					
۱۰	ارزشیابی دانشجویان بر اساس روش های مناسب و مندرج در شناسنامه درس					
۱۱	تعیین تکالیف درسی مناسب					
۱۲	ارائه بازخورد به تکالیف درسی، سوالات، پیام ها و ...					
۱۳	برگزاری آزمون مستمر (کوئیز و خودآزمون) در طول ترم					
۱۴	تعیین ساعات ملاقات با دانشجویان و مشاوره آموزشی					
۱۵	برگزاری جلسه بازخورد آزمون					
۱۶	رسیدگی به اعتراضات دانشجویان					

۳) پایش و ارزشیابی نظم آموزشی

ردیف	شاخص های پایش و ارزشیابی استاد	عالی (۴)	خوب (۳)	متوسط (۲)	ضعیف (۱)	بد (۰)
۱	برگزاری کلاس ها مطابق با تاریخ مندرج در شناسنامه درس					
۲	شروع و خاتمه به موقع جلسات تدریسی حضوری و آنلاین					
۳	ارائه به ترتیب سرفصل های درس					
۴	انجام حضور و غیاب دانشجویان در کلاس های حضوری و آنلاین					
۵	توجه عادلانه به همه دانشجویان و عدم تبعیض بین دانشجویان و ...					
۶	برخورد محترمانه با دانشجویان					

سایر توضیحات: